Maksujärjestelmät-osasto

Jussi Terho

Lausunto

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Asiantuntijalausunto talousvaliokunnalle asiasta VNS 4/2021 vp Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

Yhteiskunnan turvallisuus edellyttää, että sen elintärkeät toiminnot voidaan varmistaa kaikissa oloissa. Digitalisoitunut finanssitoimiala on altis erilaisille kyberhyökkäyksille. Alan yritykset kytkeytyvät toisiin mm. keskinäisen luotonannon, arvopaperi- ja hyödykemarkkinoiden, kriittisten kolmansien palveluntuottajien sekä rahoitusjärjestelmän käyttämien infrastruktuurien kuten maksujärjestelmien kautta. Kyberiskut voisivat onnistuessaan saada aikaan häiriöitä tai epäluottamusta, jotka voisivat tarttua ja levitä muihin toimijoihin ja laajemmin koko yhteiskuntaan, jolloin niillä olisi systeemisiä vaikutuksia.

Varautuminen erilaisilta kyberriskeiltä ja muilta operatiivisilta riskeiltä tapahtuu ensisijaisesti toimijoiden omin voimin. Finanssitoimialalla ongelmien tarttuminen ja leviäminen voivat johtaa kansalaisen kannalta elintärkeiden palveluiden häiriintymiseen, rahoitusvakausongelmiin ja siten vaikuttaa edelleen koko yhteiskunnan toimintaan. Siltä osin, kun systeemisen ulottuvuuden huomioiminen ei kuitenkaan tapahdu yksittäisten toimijoiden voimin, on viranomaisilla oltava mahdollisuus ohjata yhteisiä toimia. Finanssitoimialaan liittyen kyberriskien vähentäminen edellyttääkin pitkäjänteistä suunnittelua ja vaatii toimijoiden ja viranomaisten välistä yhteistyötä.

Erilaiset uhkaskenaariot voivat luoda tarpeen varautua tavallisia jatkuvuussuunnitelmia perusteellisemmin. Finanssitoimialan käyttämät kriittiset infrastruktuurit toimivat pääosin Suomen rajojen ulkopuolella. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien palveluiden, kuten maksamisen on oltava käytettävissä, myös silloin, kun Suomen rajojen ulkopuolella oleva palvelutuotanto ei syystä tai toisesta olisi käytettävissä. Kannatamme tästä syystä selonteossa ehdotettua kriittisen infrastruktuurin suojaamista lainsäädäntötoimin.